

013-CAL-AWACS-2024

COMMISSIE AWACS LIMBURG

Secretariaat: Postbus 5700 6202 MA Maastricht

OVERZICHT KLACHTEN

4^e kwartaal 2023

Februari 2024

Uitgegeven door het Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer/ Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg onder verantwoordelijkheid van de Commissie AWACS Limburg.

Managementsamenvatting

In Duitsland, net over de grens, ligt de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Vliegbewegingen van en naar de basis vinden plaats over Nederlands grondgebied en veroorzaken overlast in de regio. De Commissie AWACS Limburg heeft het KICL verzocht de overlast middels een rapportage in beeld te brengen. Daartoe registreert, behandelt, analyseert het KICL de klachten over vliegverkeer van en naar de NAVO-vliegbasis. Ook is door het KICL onderzoek gedaan naar de vliegbewegingen boven Nederland, daarbij is gekeken naar het aantal bewegingen en de soort beweging (vertrek/ aankomst/ doorstart), het tijdstip (dagperiode, nacht-/ weekendperiode) en de frequentie. Alle onderstaande klachten konden door het KICL worden gekoppeld aan vliegverkeer van of naar de NAVO-vliegbasis.

Analyse van de klachten en vliegbewegingen leiden tot de volgende constatering.

- In het 4^e kwartaal van 2023 hebben 305 bewegingen boven Nederlands grondgebied plaatsgevonden, waarvan 176 trainingsbewegingen (T&G's). In het 4^e kwartaal 2022 waren dat 398 bewegingen waarvan 219 T&G's. Dat zijn in 2023 23% minder bewegingen en 20% minder trainingsbewegingen dan in 2022.
- In het 4^e kwartaal 2023 hebben 78 melders (meldadressen) overlast over vliegverkeer van of naar de NAVO-basis gemeld, 43% minder dan in het jaar daarvoor (136 melders). Door 78 melders zijn in totaal 1602 klachten ingediend, 40% minder dan in het jaar daarvoor (2676 klachten). Van de 1602 klachten zijn 320 klachten over straaljagers ingediend, 5% meer dan in het jaar daarvoor (306), (zie pagina 7).
11 melders uit de gemeente Brunssum hebben 585 klachten ingediend, 25 melders uit de gemeente Beekdaelen 821 klachten. Door inwoners uit de kernen Bingelrade, Jabeek, Merkelbeek en Schinveld zijn respectievelijk 2, 251, geen en 259 klachten ingediend.
- In het 4^e kwartaal 2023 hebben buiten de openstellingsuren (de vliegbasis is open van maandag t/m vrijdag van 08:00-22:00 uur) 12 bewegingen plaatsgevonden. Over deze bewegingen zijn door 34 melders 88 klachten ingediend. Over de nacht-weekend bewegingen is op 17 november door de NAVO-basis de volgende toelichting gegeven: "Tot het einde van het jaar kunnen de openingstijden van de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen afwijken vanwege operationele redenen. De leiding van de E-3A Component is zich ervan bewust dat vluchten in het weekend en buiten de standaard openingstijden (maandag-vrijdag 08:00-22:00 uur) effect hebben op de omgeving en probeert deze vluchten dan ook tot een minimum te beperken".
- De volgende oorzaken van overlast worden door de melder het vaakst op het digitale klachtformulier aangevinkt: geluidhinder, laagvliegen, afwijkende route en uitstoot. Daarnaast is ook gelegenheid tot het maken van opmerkingen, in dit kwartaal gaan de opmerkingen over de late bewegingen buiten de openstellingsuren, waarbij werd opgemerkt begrip te hebben voor deze bewegingen, maar niet voor de T&G's die ook plaatsvonden (zie pagina 17). Tevens zijn veel meldingen over geluidhinder als gevolg van (oefen)vluchten met straaljagers ingediend.

Naast bovengenoemde overlast zijn in het 4^e kwartaal 2023 door 9 melders nog 156 klachten over vliegbewegingen met PC12 toestellen (eenmotorige turbopropeller met een gewicht beneden de 6 ton) ingediend. De melders zijn woonachtig in Brunssum, Jabeek, Doenrade en Schinveld. Het KICL constateert dat vliegbewegingen met deze toestellen vanaf 23 januari 2023 plaatsvinden, dat deze overlast hebben veroorzaakt en tevens tot vragen hebben geleid. Door de NAVO Vliegbasis

Geilenkirchen is de volgende verklaring gegeven: “De luchtverkeersleiders op Geilenkirchen dienen om de currency (geldigheid) te behouden hun wettelijke opgedragen “live” vliegbewegingen te halen. Vanwege verminderde AWACS- en ondersteunende vliegbewegingen kunnen de luchtverkeersleiders dit niet halen. Om dit te ondervangen worden kleinmotorige vliegtuigen gebruikt.”

Het KICL zal deze bewegingen blijven monitoren en de overlast als gevolg hiervan (indien van toepassing) in dit rapport melden. In dit kwartaal zijn door melders, naast geluidsoverlast, de volgende opmerkingen over deze bewegingen gemaakt:

Bezorgdheid voor gezondheidsschade als gevolg van maandenlange overlast.

Het verzoek om eens een andere aanvlieg-vertrekprocedure te vliegen en niet alleen over Brunssum.

Twijfel wordt geuit over de noodzaak van deze oefenvluchten omdat de AWACS-basis inmiddels weer gewoon in gebruik is.

Conclusie: Minder vliegbewegingen en trainingsbewegingen hebben in het 4e kwartaal geleid tot minder hindermeldingen. De bewegingen buiten openstellingsuren waren echter aanleiding voor veel meldingen uit de regio. Ook zijn veel meldingen ingediend over bewegingen met straaljagers.

BEGRIPPENLIJST

S.K.L.Z.L / K.I.C.L.	<p>Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid – Limburg/ Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer (KICL).</p> <p>Een onafhankelijke stichting, die ten behoeve van de Commissie Regionaal.Overleg Luchthaven Maastricht en de Commissie AWACS Limburg zorgdraagt voor registratie, analyse en behandeling van klachten over vliegverkeer in de regio, tevens voor het beantwoorden van vragen en het verstrekken van informatie. De KICL is te allen tijde te bereiken op telefoonnummer: 043-365 20 20.</p> <p>De medewerkers zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09:00 tot 14:00 uur, buiten deze uren kunt u uw klacht(en) inspreken op het antwoordapparaat. Op verzoek van de melder wordt deze teruggebeld. Klachten kunnen ook digitaal worden ingediend via www.kicl.nl.</p> <p>De ingesproken en digitale klachten worden op de gebruikelijke wijze geregistreerd en gerapporteerd aan de Commissie AWACS Limburg.</p>
Klacht:	een door een melder bij het klachtenbureau gemelde ervaring van hinder of overlast door vliegverkeer.
Melder: (meldadres)	een adres van waaruit minstens een klacht is geuit, met de restrictie dat meerdere klachten van verschillende personen op een huisadres tot één en dezelfde melder (meldadres) worden gerekend.
Dagperiode:	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur.
Nacht-/weekend-: periode	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend van 00:00 tot 24:00 uur.
Vliegbeweging:	een door de A.T.C. Geilenkirchen geregistreerde vliegbeweging boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen.
A.T.C.:	Air Traffic Control (Luchtverkeersbeveiliging).
M.T.O.W.:	Maximum Take Off Weight.
T&G:	Een Touch and Go (T&G) is een veel voorkomende oefenmanoeuvre bij de pilotentraining. Het omvat het landen en opstijgen op een startbaan, zonder dat het toestel tot stilstand komt.

INHOUDSOPGAVE

1.	Introductie	blz. 6
2.	Algemeen	blz. 7
3.	Klachten	blz. 14
	2.1 Dagperiode	blz. 14
	2.2 Nacht-/weekendperiode	blz. 17
4.	Vliegbewegingen	blz. 19

INTRODUCTIE

In Duitsland, net over de grens, ligt de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Vliegbewegingen van en naar de basis vinden plaats over Nederlands grondgebied en veroorzaken overlast in de regio. De Commissie AWACS Limburg heeft de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg/ het Klachten Informatie Centrum (SKLZL/KICL) verzocht de overlast in beeld te brengen.

Deze rapportage is opgesteld om de Commissie AWACS Limburg te informeren over telefonische en e-mailklachten met betrekking tot vliegverkeer van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen die in het 4^e kwartaal 2023 bij de SKLZL/ het KICL zijn ingediend.

De rapportage is onderverdeeld in de volgende delen:

1. **Algemeen**: Een kwantitatieve beschrijving en vergelijking/ analyse van het aantal bewegingen, klachten en melders van het huidige kwartaal en van dezelfde periode van het voorgaande jaar in zowel tabelvorm als tekstueel. **Spreiding van melders en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in tabelvorm.** De trend van bewegingen, trainingsbewegingen, melders en klachten over de periode 2012-2022 zowel in tekst als in grafiekvorm. De oorzaak van de klachten tekstueel en in tabelvorm.
2. **Klachten**: Onderscheid tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen in de dagperiode, de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00-22:00 uur en vliegbewegingen in de nachtperiode, de periode van 22:00-08:00 uur en het weekend.
Paragraaf dagperiode met daarin aantal bewegingen, doorstarts en melders en klachten per maand en kwartaal. Vergelijking van de gegevens met het voorgaande jaar tekstueel en in tabel- en grafiekvorm. Onderzoek naar piekdagen.
Paragraaf nacht-/weekendperiode met aantal bewegingen melders en klachten tekstueel en in grafiekvorm.
- 3 **Vliegbewegingen**: Weergegeven in tabellen het aantal vliegbewegingen per dag, onderverdeeld in bewegingen in de dagperiode en nacht-/weekendperiode. Tevens per dag het aantal klachten als gevolg van deze bewegingen, dit voor iedere maand van het kwartaal.

1. ALGEMEEN

Tabel 1.1. Aantal klachten en melders in het 4^e kwartaal

	Aantal bewegingen		Aantal klachten		Aantal melders	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Oktober	138	59	994	229	87	36
November	185	140	1233	668	91	36
December	75	106	449	705	56	61
Totaal 4^e kwartaal	398	305	2676	1602	136	78

In deze tabel is de relatie weergegeven van het totale aantal vliegbewegingen boven Nederland van of op weg naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen. In de laatste kolom is het totale aantal melders in het 4^e kwartaal weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere melder voor zowel de maand als het kwartaal 1 x als zodanig geteld wordt. Het is daarom niet mogelijk de melders voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen. Zou men dit doen dan kan het voorkomen dat een melder die in zowel oktober, november en/of december heeft geklaagd, voor het totaalcijfer 3x wordt meegerekend.

In het 4^e kwartaal 2023 vinden 305 vliegbewegingen plaats, 23% minder dan in het 4^e kwartaal 2022. Het aantal klachten bedraagt 1602, 40% minder, het aantal melders 78, 43% minder dan in 4^e kwartaal 2022. Van de 1602 klachten zijn 320 klachten over straaljagers ingediend, 5% meer dan in het jaar daarvoor (306).

De klachten gaan vooral over geluidhinder, laagvliegen, gevlogen route en uitstoot. Uit berekening blijkt dat de mediaan* in 2023 bij 3,5 klacht per melder per kwartaal ligt. Dat betekent dat de helft van de melders in het 4^e kwartaal 2023 niet meer dan 3,5 klacht heeft ingediend. In het 4^e kwartaal 2022 was dat 3 klachten.

Kijken we naar de afzonderlijke maanden in het 4^e kwartaal 2023 en vergelijken we die met het 4^e kwartaal 2022 dan zien we:

- in oktober 59 bewegingen, 57% minder dan in oktober '22. Het aantal klachten bedraagt 229, 77% minder, het aantal melders 36, 59% minder dan in oktober '22.
- in november 140 bewegingen, 24% minder dan in november '22. Het aantal klachten bedraagt 668, 46% minder en het aantal melders 36, 60% minder dan in november '22.
- in december 106 bewegingen, 41% meer dan in december '22. Het aantal klachten bedraagt 705, 57% meer en het aantal melders 61, 9% meer dan in december '22.

*) Omdat hier sprake is van een asymmetrische verdeling van het aantal klachten per melder (d.w.z. dat de meeste melders weinig klachten hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep melders; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de melders te maken met het door hen ingediende aantal klachten in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle melder met 1 klacht, vervolgens die met 2 klachten etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (is aantal klachten) in de rij melders. Bij 78 melders wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 39ste en 44ste melder gedeeld door 2.

Spreiding melders en klachten

Tabel 1.2. Aantal melders en klachten per gemeente in het 4^e kwartaal.

Gemeente	Melders		Klachten	
	2022	2023	2022	2023
Beek	7	4	45	38
Beekdaelen	45	25	1079	821
Brunssum	16	11	1170	585
Echt-Susteren	2	1	4	1
Eijsden-Margraten	3	2	6	7
Gulpen-Wittern	6	3	25	6
Heerlen	7	6	86	56
Kerkrade	0	2	0	5
Landgraaf	2	3	9	29
Maastricht	1	2	3	2
Meerssen	16	8	87	31
Roerdalen	0	0	0	0
Simpelveld	2	0	6	0
Sittard-Geleen	16	4	77	6
Stein	2	1	5	2
Valkenburg a/d Geul	8	5	52	9
Voerendaal	3	1	22	4
Totaal	136	78	2676	1602

In deze tabel is de spreiding weergegeven van het aantal melders en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in het 4^e kwartaal 2023 en dezelfde periode in 2022. In alle gemeenten (uitgezonderd Kerkrade en Landgraaf) zijn minders melders en klachten te constateren.

Op verzoek van de vertegenwoordigers van de gemeente Beekdaelen in de CAL is de volgende tabel in dit rapport opgenomen.

Tabel 1.3. Melders en klachten in enkele kernen van de gemeente Beekdaelen in het 4^e kwartaal.

Enkele kernen gemeente	Melders		Klachten	
	2022	2023	2022	2023
Beekdaelen				
Bingelrade	2	1	26	2
Jabeek	4	2	295	251
Merkelbeek	2	0	3	0
Schinveld	21	9	293	259

Trend:

Kijken we naar de bewegingen en de klachtenpatronen van de afgelopen 11 jaar dan zien we het volgende:

Vanaf 2012 tot en met 2016 is er, met uitzondering van 2014, sprake van een licht dalende trend van het totale aantal bewegingen. (In 2014 constateren we een sterke daling van de bewegingen als gevolg van een gedeeltelijke sluiting van de baan in het 2^e en 3^e kwartaal van 2014 in verband met een baanrenovatie.) Vanaf 2017 tot en met 2019 is sprake van een lichte stijging ten opzichte van de voorgaande jaren. Vanaf 2019 tot en met 2021 constateren we een afname van bewegingen. In 2022 bedraagt het aantal bewegingen 1554, 15% meer dan het aantal in 2021 (1348). In 2023 bedraagt het aantal bewegingen 1196, 23% minder dan in 2022 (1554). In het 3^e kwartaal 2023 vond van 21 augustus tot 3 oktober een baanrenovatie plaats, het aantal bewegingen bedroeg toen 200, 248 bewegingen minder dan het aantal in het 3^e kwartaal 2022 (448).

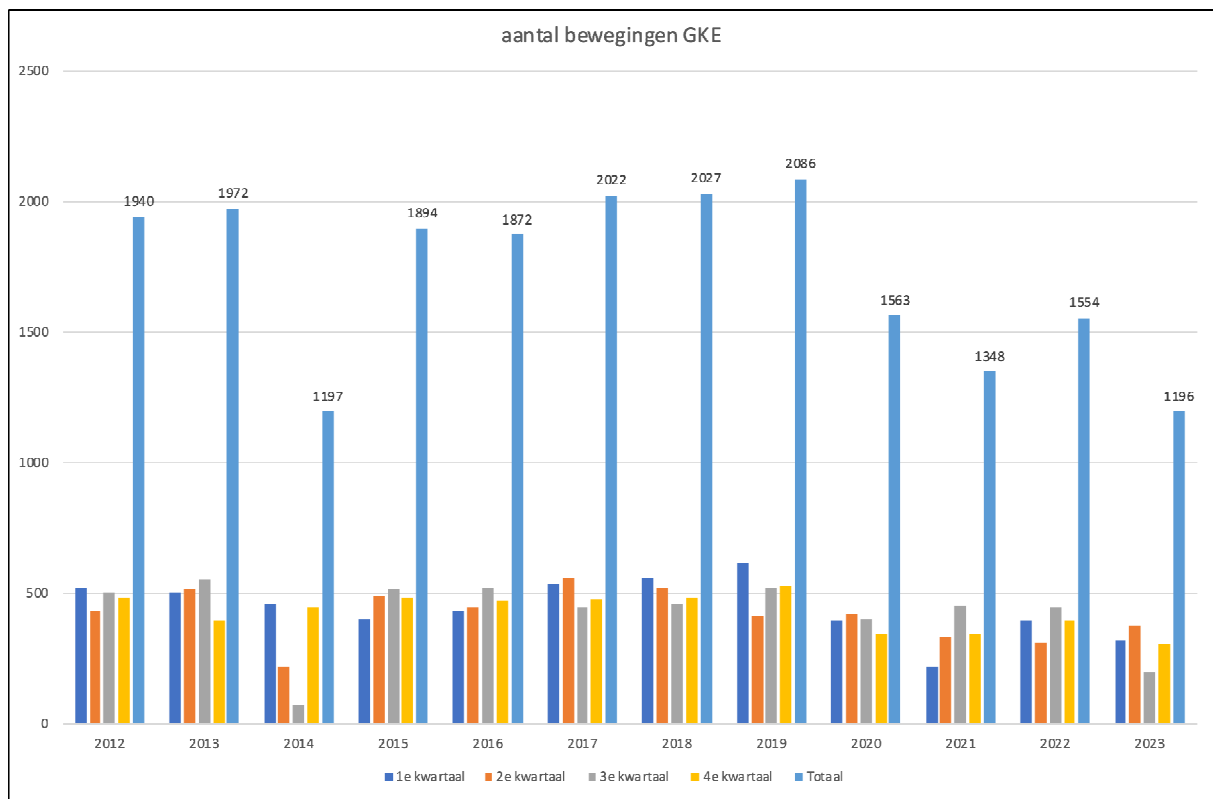
De trainingsbewegingen, de zgn. T&G's, laten voor de periode 2012 tot en met 2016 een fluctuerend patroon zien met in 2014 een substantiële daling als gevolg van de baanrenovatie in dat jaar. In 2017 en 2018 stijgt het aantal trainingsbewegingen ten opzichte van de voorgaande jaren. Vanaf 2019 tot en met 2021 constateren we een afname. In 2022 bedraagt het aantal trainingsbewegingen 850, 11% meer dan het aantal in 2021 namelijk 769. In 2023 bedraagt het aantal trainingsbewegingen 691, 19% minder dan in 2022 (850). In het 3^e kwartaal 2023 hebben (tot de start van de baanrenovatie op 21 augustus) 104 trainingsbewegingen plaatsgevonden, 59% minder dan in het 3^e kwartaal 2022 (254).

De klachten laten vanaf 2012 tot 2015 een duidelijke dalende trend zien met in 2014 een substantiële daling van het totale aantal klachten, zie bovenstaande verklaring. Vanaf 2015 tot en met 2019 is sprake van een stijging van de klachten. Vanaf 2019 tot en met 2021 nemen de klachten weer af. In 2022 bedraagt het aantal klachten 10949, 8% minder dan het aantal in 2021 namelijk 11855. In 2023 bedraagt het aantal klachten 7052, 36% minder dan in 2022 (10.949). In het 3^e kwartaal zijn (tot de start van de baanrenovatie op 21 augustus) 1313 klachten ingediend, 61% minder dan in het 3^e kwartaal 2022 (3365).

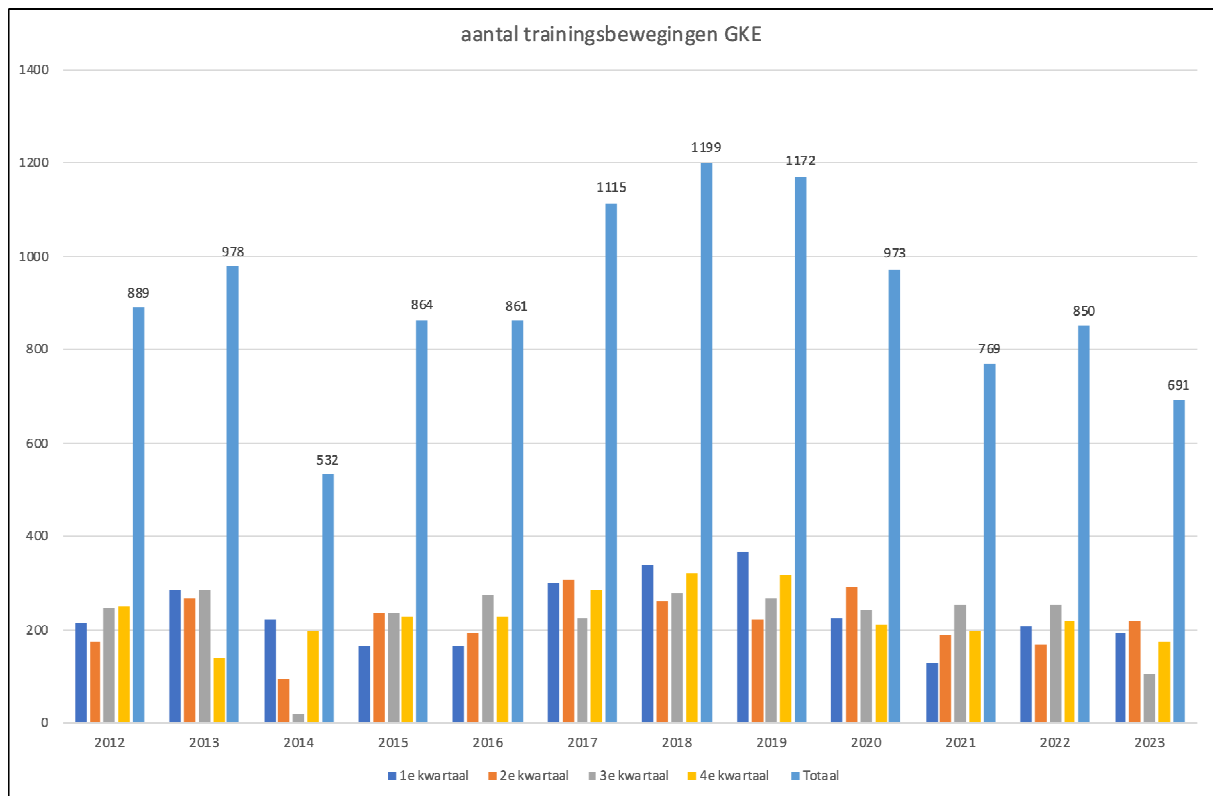
De melders laten nagenoeg een vergelijkbaar patroon zien. Vanaf 2012 is sprake van een afname van melders ten opzichte van de voorgaande jaren met in 2014 een substantiële afname, zie eerdergenoemde verklaring. Vanaf 2015 tot en met 2019 (met uitzondering van 2017) constateren we een toename van melders. Vanaf 2019 tot en met 2021 dalen de melders. In het 1^e kwartaal 2022 bedraagt het aantal melders 140, 19 meer dan in het 4^e kwartaal 2021. In 2022 bedraagt het aantal melders 299, dit is nagenoeg gelijk aan het aantal van 294 in het voorgaande jaar. In 2023 bedraagt het aantal melders 216, 28% minder dan in 2022 (299). In het 3^e kwartaal hebben (tot de start van de baanrenovatie op 21 augustus) 98 melders klachten ingediend, 44% minder dan in het 3^e kwartaal 2022 (176).

Bovenstaande informatie wordt op de volgende pagina's grafisch weergegeven

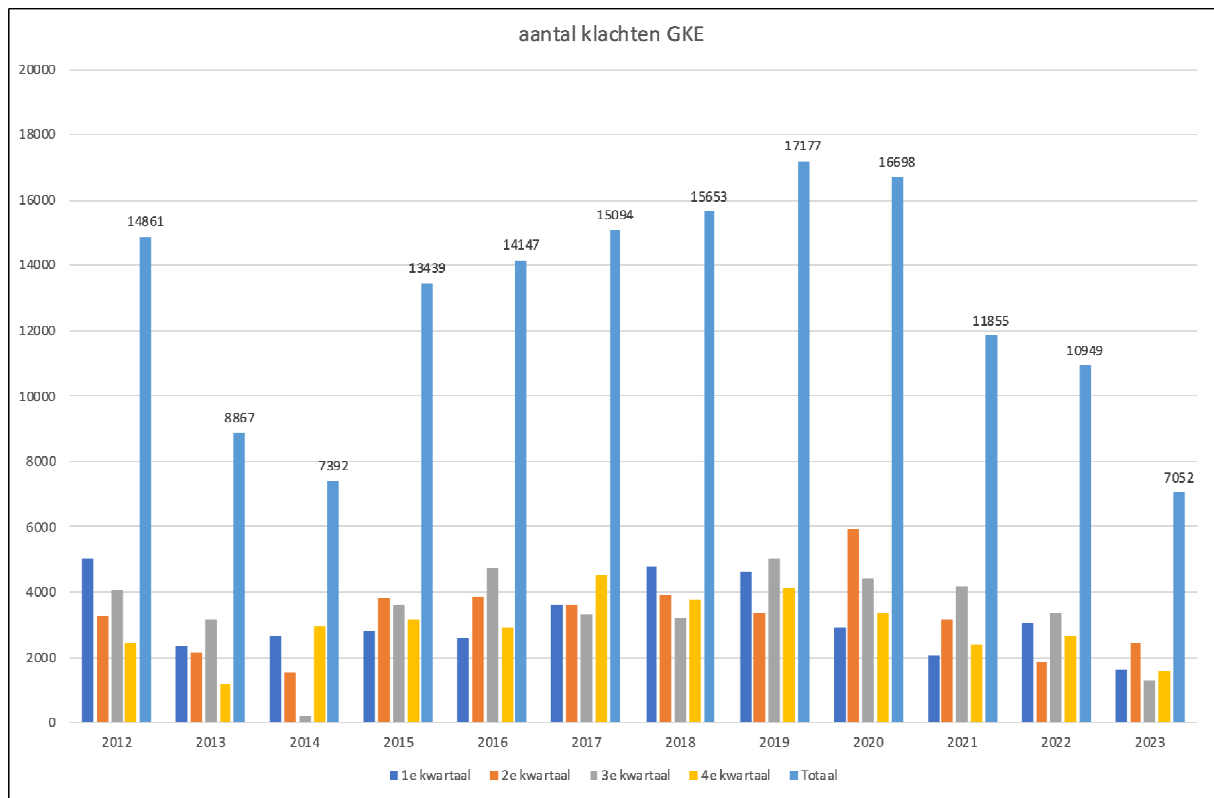
Grafiek 1.1. Trend: bewegingen.

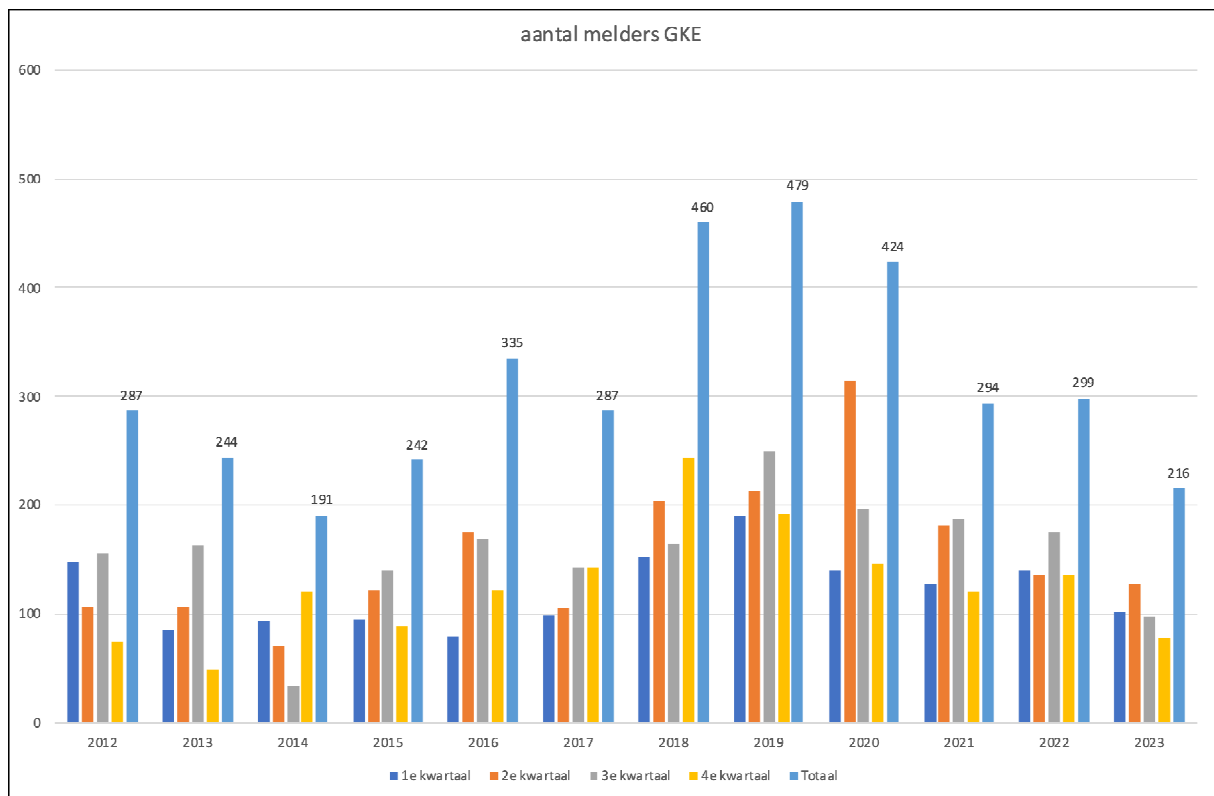
Grafiek 1.2. Trend: trainingsbewegingen.

Grafiek 1.3. Trend: klachten.

Grafiek 1.4. Trend: melders.

Oorzaak overlast:

Klachten kunnen zowel telefonisch als digitaal worden ingediend. Bij het digitaal indienen kan, naast datum en tijdstip (verplicht), ook de oorzaak of meerdere oorzaken van overlast **door de melder** worden aangevinkt. De keuze is in de onderstaande tabel weergegeven, daarin is ook te zien wat in dit kwartaal als oorzaak is genoemd.

Tabel 1.4. Visualisering van voorgaande tekst.

Overzicht oorzaak klacht door de melder genoemd:	2022	2023
Totaal aantal klachten*	2676	1602
Geluid	2671	1601
Laagvliegen	1025	609
Stank**	342	55
Uitstoot	738	354
Gevlogen route	591	394
Trillingen	814	144
Angst	213	89
Overig	-	-

*) Een klacht kan meerdere oorzaken hebben.

***) Onder stankoverlast wordt verstaan het daadwerkelijk waarnemen van kerosinegeur, waarbij vaak ramen en deuren gesloten moeten worden. Dit wordt als zeer hinderlijk ervaren.

Bij de genoemde oorzaken moeten enkele kanttekeningen worden geplaatst.

Wanneer gesproken wordt over 'laagvliegen' wil dit niet zeggen dat het toestel ook daadwerkelijk te laag gevlogen heeft, het gaat om overlast zoals deze door de melder wordt ervaren.

Wanneer er gesproken wordt van 'gevlogen route' kan dit betekenen dat, wanneer het toestel over de woning/woonkern/woonplaats vliegt, de melder dit niet verwacht/wenselijk vindt, het als hinderlijk ervaart en dit meldt. Dit wil niet zeggen dat het toestel regelgeving overtreedt.

Naast het aanvinken van een oorzaak van overlast wordt in het klachtformulier ook gelegenheid geboden om opmerkingen te maken of vragen te stellen. De opmerkingen worden hieronder geclusterd weergegeven. In dit kwartaal zijn het de volgende: Van 17 november tot het eind van het jaar had de NATO Vliegbasis vanwege operationele redenen verlengde openingstijden in het weekend en buiten de standaard openingstijden (maandag-vrijdag 08:00-22:00 uur). Als gevolg daarvan kwamen uit Schinveld, (Brunssum), Hoensbroek en Landgraaf hindermeldingen binnen over de late bewegingen, waarbij werd opgemerkt begrip te hebben voor deze bewegingen, maar niet voor de T&G's die ook plaatsvonden, (zie pagina 17). Tevens zijn veel meldingen over geluidhinder als gevolg van (oefen)vvluchten met straaljagers door inwoners uit Schinveld en Brunssum ingediend.

Naast bovengenoemde overlast zijn in het 4^e kwartaal 2023 door 9 melders nog 156 klachten over vliegbewegingen met PC12 toestellen (eenmotorige turbopropeller met een gewicht beneden de 6 ton) ingediend. De melders zijn woonachtig in Brunssum, Doenrade en Jabeek. Het KICL constateert dat vliegbewegingen met deze toestellen vanaf 23 januari plaatsvinden, dat deze overlast hebben veroorzaakt en tevens tot vragen hebben geleid. Het KICL heeft daarop voor informatie en uitleg contact opgenomen met de AWACS-basis.

Door de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen is de volgende verklaring gegeven: "De luchtverkeersleiders op Geilenkirchen dienen om de currency (geldigheid) te behouden hun wettelijke opgedragen "live" vliegbewegingen te halen. Vanwege verminderde AWACS- en ondersteunende

vliegbewegingen kunnen de luchtverkeersleiders dit niet halen. Om dit te ondervangen worden kleinmotorige vliegtuigen gebruikt.” Het KICL zal deze bewegingen blijven monitoren en de overlast als gevolg hiervan (indien van toepassing) in dit rapport melden. In dit kwartaal wordt door een inwoner van Brunssum maandenlange overlast ervaren en wordt bezorgdheid geuit voor gezondheidsschade. Een andere inwoner uit deze plaats stelt voor om ook eens een andere aanvlieg- of vertrekprocedure te vliegen. Deze opmerking wordt ondersteund door een medebewoner uit Brunssum, die tevens stelt dat de noodzaak voor deze oefenvluchten ten behoeve de currency van de luchtverkeersleiding is weggefallen, omdat de AWACS-basis inmiddels gewoon weer in gebruik is.

2. KLACHTEN

In dit rapport wordt een onderscheid gemaakt tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen gedurende **de dagperiode** en vliegbewegingen gedurende **de nacht -/ weekendperiode**. De gegevens over vliegbewegingen zijn afkomstig van A.T.C. Geilenkirchen.

2.1 Dagperiode

Tabel 2.1. **Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de dagperiode in het 4^e kwartaal**

	Aantal vliegbewegingen		Aantal klachten		Aantal klachten per 100 bewegingen		Aantal melders	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Oktober								
Totaal	137	59	979	229	715	388	85	36
starts	91	42	590	145	648	345		
landingen	46	17	389	84	846	494		
November								
Totaal	185	138	1233	658	666	477	91	34
starts	173	131	1140	658	659	502		
landingen	12	7	93	0	775	0		
December								
Totaal	75	96	449	627	599	653	56	57
starts	56	83	321	536	573	646		
landingen	19	13	128	91	674	700		
4^e kwartaal								
Totaal	397	293	2661	1514	670	517	136	73
starts	320	256	2051	1339	641	523		
landingen	77	37	610	175	792	473		

Tabel 2.1 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen gedurende de dagperiode, gedefinieerd als de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur. Ook is onderscheid gemaakt tussen starts en landingen en het aantal klachten hierover. Om een vergelijking van klachtenpatronen van de afzonderlijke maanden mogelijk te maken, worden klachten omgerekend naar aantal klachten per 100 vliegbewegingen. Het aantal melders is weergegeven in de laatste kolom.

Tabel 2.2. **Aantal trainingsbewegingen in 4^e kwartaal.**

	Aantal trainingsbewegingen	
	2022	2023
Oktober	88	27
November	98	90
December	33	59
Totaal 4^e kwartaal	219	176

Uit de tabellen 2.1. en 2.2 blijkt dat het aantal dagbewegingen in het 4^e kwartaal 2023, 293 bedraagt, 26% minder dan het aantal van 397 in het 4^e kwartaal 2022. Het aantal trainingsbewegingen (T&G's) bedraagt 176, 20% minder dan de 219 in '22. Het aantal klachten bedraagt 1514, 43% minder dan het aantal van 2661 klachten in '22. Het aantal melders is 73, 46% minder dan de 136 melders in '22.

Vergelijken we de klachtenpatronen van oktober, november en december 2023 afzonderlijk met die van dezelfde periode in 2022 dan kunnen we het volgende opmerken:

- In oktober 2023 bedraagt het aantal bewegingen 59, 57% minder dan in 2022, het aantal trainingsbewegingen is 27, 69% minder. Het aantal klachten 229, 77% minder en het aantal melders 36, 58% minder dan in 2022.

In oktober 2023 zijn geen piekdagen geweest.

In oktober 2022 zijn 2 piekdagen verantwoordelijk voor 298 van de 979 klachten d.i. 30%.

We verstaan onder piekdagen dagen met een hoge concentratie klachten (tenminste 100) en dikwijls ook veel bewegingen. Zie de informatie in paragraaf 3, daarin zijn het aantal bewegingen en aantal klachten per dag weergegeven.

- In november 2023 bedraagt het aantal bewegingen 138, 25% minder dan in 2022. Het aantal trainingsbewegingen is 90, 8% minder. Het aantal klachten is 658, 47% minder en het aantal melders 34, 63% minder dan in 2022.

In november 2023 zijn geen piekdagen geweest.

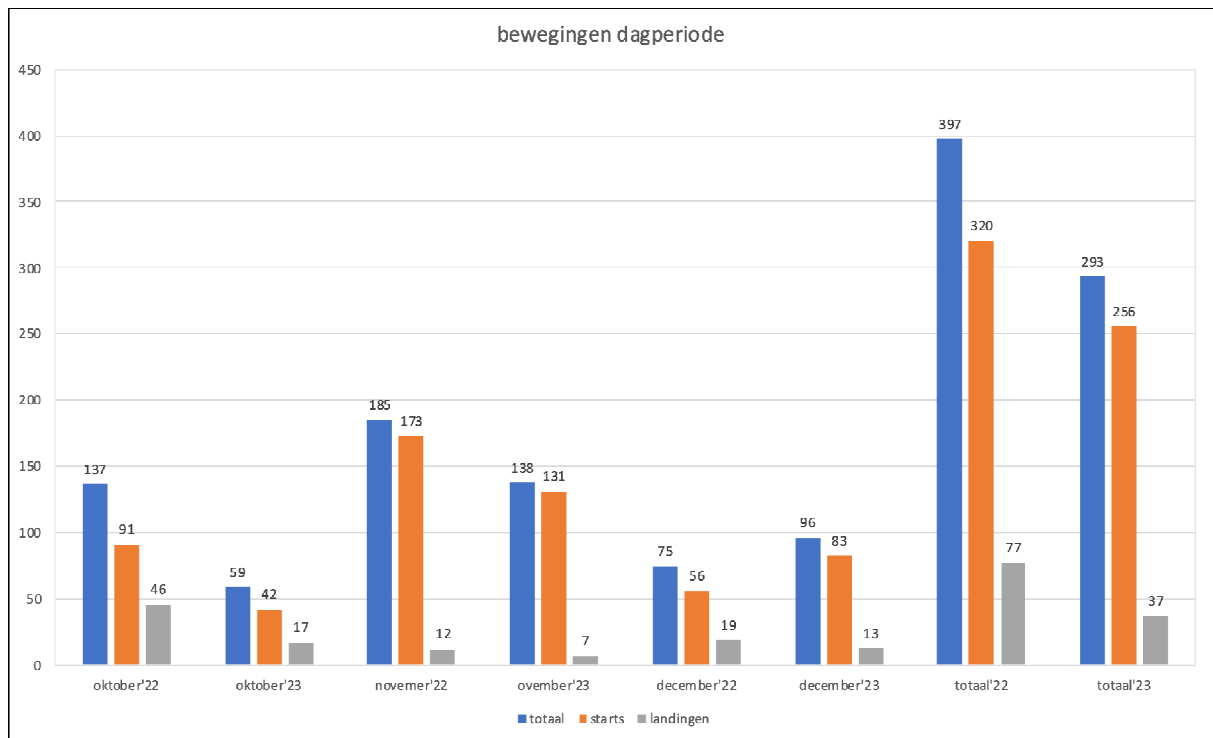
In november 2022 zijn 4 piekdagen verantwoordelijk voor 506 van de 1233 klachten d.i. 41%.

- In december 2023 bedraagt het aantal bewegingen 96, 28% meer dan in 2022. Het aantal trainingsbewegingen is 59, 79% meer. Het aantal klachten is 627, 40% meer en het aantal melders 57, 2% meer dan in 2022.

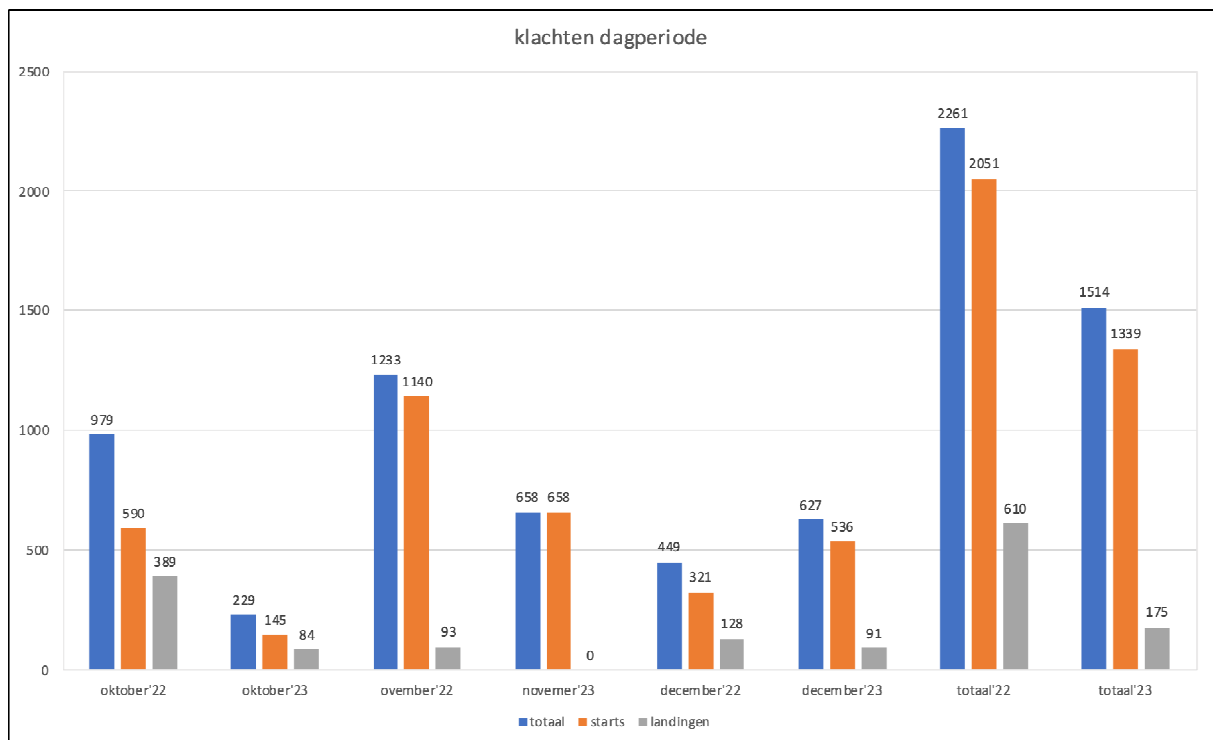
In december 2023 zijn geen piekdagen geweest.

In december 2022 zijn geen piekdagen geweest

Grafiek 2.1. Visualisering van tabel 2.1

Grafiek 2.2. Visualisering van tabel 2.1

2.2 Nacht-/ weekendperiode

Tabel 2.3. Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de nacht-/ weekendperiode in het 4^e kwartaal

	aantal vliegbewegingen		aantal klachten		aantal melders	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Oktober						
Totaal	1	0	15	0	15	0
starts	1		15			
landingen	0		0			
November						
Totaal	0	2	0	10	0	9
Starts		2		10		
landingen				0		
December						
Totaal	0	10	0	78	0	29
starts		8		46		
landingen		2		32		
4^e kwartaal						
Totaal	1	12	15	88	15	34
starts	1	10	15	56		
landingen	0	2	0	32		

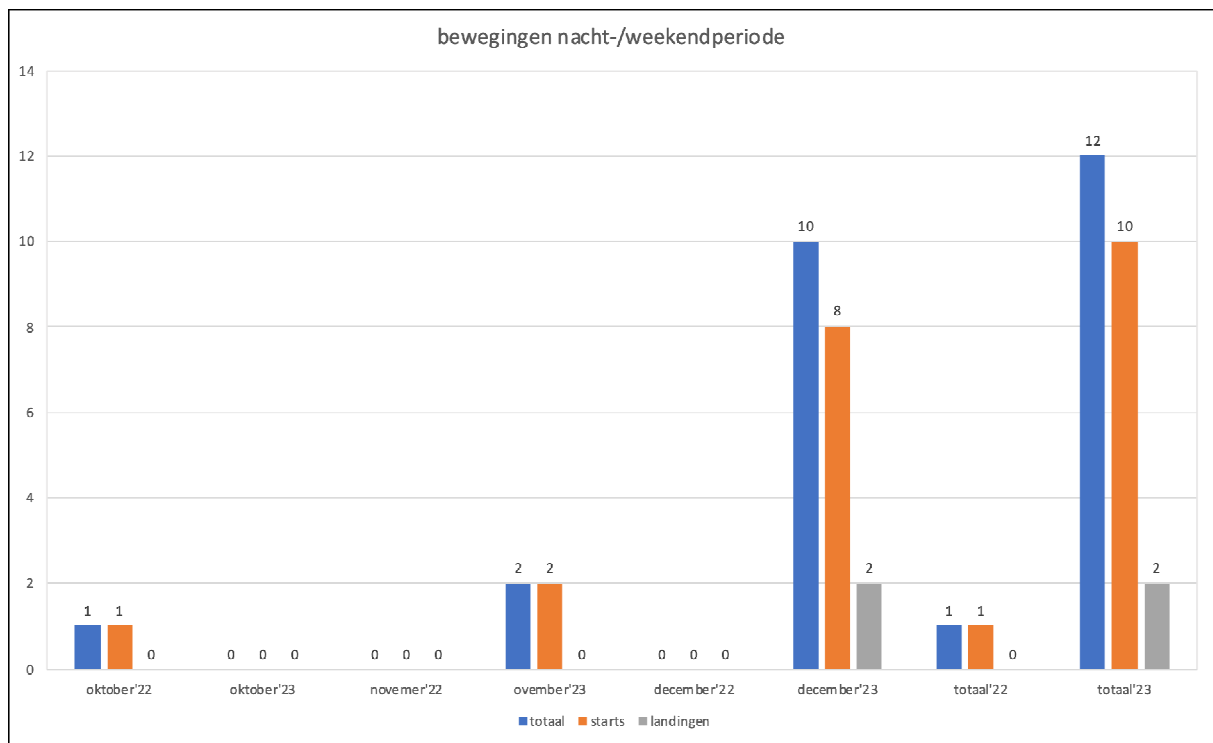
0

Tabel 2 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen en het aantal klachten over deze bewegingen gedurende de nacht-/weekendperiode, die gedefinieerd is als de periode van maandag tot en met vrijdag vanaf 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend vanaf 00:00 tot 24:00 uur. In het 4^e kwartaal hebben 12 nachtbevestigingen plaatsgevonden. Over deze bewegingen zijn door 34 melders 88 klachten ingediend.

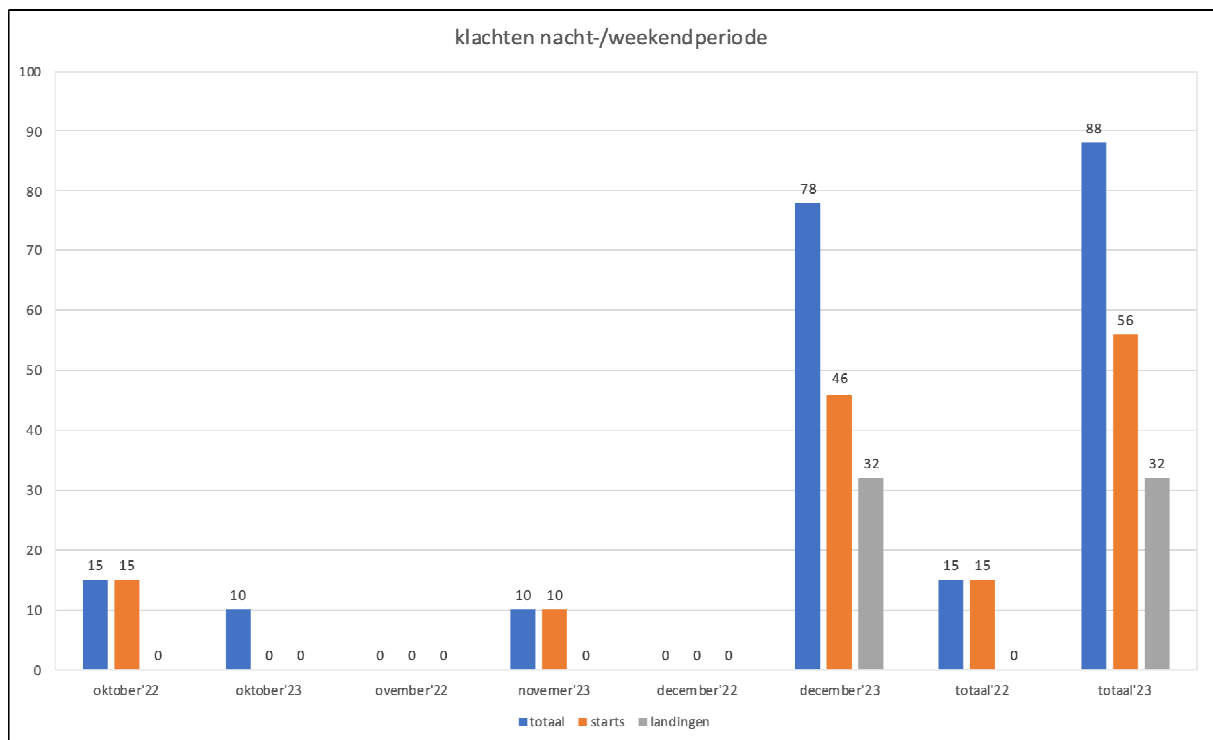
Over de nacht- /weekendbewegingen is door de NAVO-basis op 17 november de volgende toelichting gegeven: “Tot het einde van het jaar kunnen de openingstijden van de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen afwijken vanwege operationele redenen. De leiding van de E-3A Component is zich ervan bewust dat vluchten in het weekend en buiten de standaard openingstijden (maandag-vrijdag 08:00-22:00 uur) effect hebben op de omgeving en probeert deze vluchten dan ook tot een minimum te beperken”.

Op 7, 9 en 16 december hebben in totaal 10 nacht/ weekend bewegingen plaatsgevonden, waarvan 6 T&G's. Op donderdag 7 december vonden 2 nachtbevestigingen plaats, waarvan 1 T&G om 22:11 uur. Op zaterdag 9 december waren dat 5 bewegingen, waarvan 3 T&G's om 14:52, 21:21 en 21:39 uur. Op zaterdag 16 december hebben 3 bewegingen plaatsgevonden, waarvan 2 T&G's om 21:15 en 21:28 uur. De 2 bewegingen in november waren vertrekken zonder T&G's.

Grafiek 2.3. Visualisering van tabel 2.3.

Grafiek 2.4. Visualisering van tabel 2.3.

3. Vliegbewegingen

In de volgende tabellen zijn de vliegbewegingen en klachten per dag in het 4^e kwartaal 2023 weergegeven. De gegevens over de bewegingen zijn afkomstig van ATC Geilenkirchen.

tabel 3.1. Vliegbewegingen en klachten per dag oktober 2023

Oktober	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1						
2						
3						
4						
5	3	0	3	2	0	2
6	1	0	1	1	0	1
7						
8						
9	1	0	1	4	0	4
10	1	0	1	0	0	0
11	1		1	1	0	1
12	7	0	7	9	0	9
13	3	0	3	7	0	7
14						
15						
16	0	0	0	0	0	0
17	4	0	4	28	0	28
18	1	0	1	10	0	10
19	4	0	4	22	0	22
20	1	0	1	11	0	11
21						
22						
23	4	0	4	7	0	7
24	3	0	3	0	0	0
25	0	0	0	0	0	0
26	7	0	7	36	0	36
27	6	0	6	29	0	29
28						
29						
30	8	0	8	45	0	45
31	4	0	4	17	0	17
Totaal	59	0	59	229	0	229

tabel 3.2. Vliegbewegingen en klachten per dag november 2023

November	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	0	0	0	0	0	0
2	5	0	5	7	0	7
3	4	0	4	21	0	21
4						
5						
6	0	0	0	0	0	0
7	15	0	15	20	0	20
8	12	0	12	39	0	39
9	9	0	9	45	0	45
10	5	0	5	29	0	29
11	0	1	1	0	1	1
12						
13	5	0	5	22	0	22
14	5	0	5	20	0	20
15	11	0	11	59	0	59
16	5	0	5	30	0	30
17	5	0	5	42	0	42
18						
19						
20	9	0	9	52	0	52
21	5	0	5	28	0	28
22	8	0	8	38	0	38
23	7	0	7	48	0	48
24	5	0	5	33	0	33
25	0	1	1	0	9	9
26						
27	3	0	3	26	0	26
28	11	0	11	58	0	58
29	2	0	2	12	0	12
30	7	0	7	29	0	29
31						
Totaal	138	2	140	658	10	668

tabel 3.3. Vliegbewegingen en klachten per dag in december 2023

December	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	Totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	7	0	7	31	0	31
2						
3						
4	5	0	5	38	0	38
5	9	0	9	55	0	55
6	6	0	6	40	0	40
7	4	2	6	34	32	66
8	2	0	2	16	0	16
9	0	5	5	0	24	24
10						
11	9	0	9	43	0	43
12	12	0	12	85	0	85
13	13	0	13	96	0	96
14	8	0	8	62	0	62
15	5	0	5	42	0	42
16	0	3	3	0	22	22
17						
18	4	0	4	15	0	15
19	4	0	4	20	0	20
20	6	0	6	41	0	41
21	1	0	1	6	0	6
22	1	0	1	3	0	3
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
Totaal	96	10	106	627	78	705